

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EDUCACIÓN PLÁSTICA E VISUAL 3º CURSO ESO.

1 Contido

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA EDUCACIÓN PLÁSTICA E VISUAL 3º CURSO ESO.	1
2 CONTEXTUALIZACIÓN E DATOS XERAIS.....	2
3 CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE	2
4 ESTRUCTURACIÓN DA APRENDIZAXE. CADROS SECUENCIAS DIDÁCTICAS: METODOLOXÍA, TEMPORALIZACIÓN, RECURSOS, FERRAMENTAS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	3
4.1 Secuencia didáctica SD1: ELABORAMOS A CARPETA DO CURSO	3
4.2 Secuencia didáctica SD2: A GOMA NON SÓ BORRA TAMÉN PINTA POLO NADAL.....	4
4.3 Secuencia didáctica SD3: “HILANDO” DESEÑOS XEOMÉTRICOS POLIGONAIS	6
4.4 Secuencia didáctica SD4: CONVERTINDO A IRREALIDADE EN REALIDADE VISUAL E PLÁSTICA	8
4.5 Secuencia didáctica SD5: ILUSTRAMOS UNHA PORTADA PARA UN CONTO E UN CARTEL PUBLICITARIO	9
4.6 Secuencia didáctica SD6: ESPIRAL COMO LUGAR DE ENCONTRO.....	11
4.7 Secuencia didáctica SD7: “13 RUE DEL PERCEBE”: MAQUETA, PERSPECTIVA E ANIMACIÓN.....	13
4.8 CONCRECIÓN DOS INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.....	16
5 ADECUACIÓN AO CURRÍCULO; RELACIÓN E ORGANIZACIÓN DOS ESTÁNDARES, MÍNIMOS ESIXIBLES ..	19
6 CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.....	25
7 CONTRIBUCIÓN DA MATERIA Á ADQUISICIÓN DAS COMPETENCIAS CLAVE: PERFIL DE ÁREA.....	26
8 AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS A ADOPTAR COMO CONSECUCENCIA DOS SEUS RESULTADOS.....	26
9 MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	27
10 ACTIVIDADES DE REFORZO E DE SEGUIMIENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DE MATERIAS PENDENTES.....	28
11 ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.....	28
12 PROCEDIMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN.....	29

2 CONTEXTUALIZACIÓN E DATOS XERAIS

O curso consta de 3 grupos.

GRUPOS	ALUMNADO	PROFESORADO	H/SEMANA	ESPAZOS
3ºA	15	Belén Gómez González	2	Aula de plástica
3ºB	15		2	

3 CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

Na CONCRECIÓN CURRICULAR DE CENTRO están establecidas as contribucións de cada área ou materia a cada unha das competencias clave. Os estándares de aprendizaxe organízanse segundo a competencia que se vai desenvolver. Deste xeito o perfil de área queda determinado, así como o perfil de competencia, onde reflíctese a contribución de cada área á consecución dunha competencia determinada.

Tamén diferenciamos os estándares máis competenciais, daqueles que sexan específicos de área e polo tanto, facilmente medibles polos mecanismos clásicos de avaliación. Para a avaliación destes estándares máis competenciais ou comúns a todas as áreas, están desenvolvidas unhas rúbricas de control para que, sexa o procedemento de avaliación que sexa, manterase sempre o mesmo o instrumento utilizado: a rúbrica. As rúbricas foron aprobadas polo claustro, e polo tanto son comúns a todas as áreas en todos os niveis, o que garante a homoxeneidade, equilibrio e obxectividade nos procesos formativos e avaliativos.

As propias rúbricas establecen os mínimos esixibles dos estándares aos que sexan de aplicación.

4 ESTRUTURACIÓN DA APRENDIZAXE. CADROS SECUENCIAS DIDÁCTICAS: METODOLOXÍA, TEMPORALIZACIÓN, RECURSOS, FERRAMENTAS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

4.1 Secuencia didáctica SD1: ELABORAMOS A CARPETA DO CURSO

O alumno afronta o primeiro proxecto do curso onde comeza a reutilizar as ferramentas e os procedementos, a seguir unhas pautas xeométricas dadas e a aportar creatividade a unha actividade práctica que terá como resultado o produto da súa carpeta do curso que empregará para gardar as láminas e as regras e ter en orde calquer documento dado ou feito nesta materia polo que ten que ter un nivel de resolución adecuado para poder resistir ó uso continuo que terá durante o curso

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal. (sesións)	Proced./instrum. de avaliación
3.1.1	<p>Repasamos os elementos e trazados xeométricos fundamentais a través de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preguntas de recuerdo que establezcan o nivel da clase - Láminas A4 nas que diseñamos el cajetín de datos y zona de resolución (primeros usos das ferramentas de debuxo) - Establecemos regras para a execución y resolución das láminas - Xogo do tabú (definir sen decir as palabras clave) para refrescar, de maneira amena, conceptos e procedementos básicos - Deseño de Pavimentos urbanos (reproducción) 	<p>Metodoloxía activa, aproveitamento das posibilidades das ferramentas de debuxo comenzandolle a aportar seguridade o alumno e invitándolle a profundizar na materia facéndolle entender que a resolución dos problemas máis complexos se basan no aprendido y continúan ao longo de toda a materia. Traballaremos con láminas aclaracións puntuais na pizarra e visualizacións en web.</p>	3	<ul style="list-style-type: none"> -Escala de observación e valoración da exposición e participación oral -Escala de avaliación das láminas traballadas para o portfolio -Valoración de la resolución de problemas -Rúbrica de avaliación para o proxecto de deseño de pavimento urbano
1.1.2 3.8.1	<p>Aprendemos sobre a importancia do croquis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regras de acotacións e aplicación de escalas - Diferencia entre Plano, croquis e boceto - Elaboración da forma dun terreno tras interpretación dun croquis, localización de diferentes elementos nel, aplicando os conceptos de distancias e búsqueda dun tesouro a través da aplicación do concepto de 	<p>Metodoloxía que propicia autonomía personal e que incita a posta en práctica do aprendido e practicado para encontrar solucións ou facer deseños simples a partir da interpretación de datos, aprendizaxe activo e de retroalimentación</p>	3	<ul style="list-style-type: none"> -Escala de avaliación de exercicios nas láminas -Recollida de datos -Observación directa do traballo na aula e a relación co grupo

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal. (sesións)	Proced./instrum. de avaliación
	<p>lugar xeométrico</p> <ul style="list-style-type: none"> - Completar secuencia de cenefas xeométricas a partir da repetición, xiro ou simetría dun módulo seguindo un croquis con medidas acotadas 			<p>-Escala da avaliación da lámina do proceso para facer as cenefas xeométricas</p> <p>- Procesos, métodos e conceptos a avaliar na proba ou examen práctico</p>
1.1.2 1.2.1 1.5.3 1.5.6 1.5.7	<p>Planificamos o proceso creativo da carpeta do curso:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visualizamos en internet exemplos de construción de carpetas para ver maneiras de traballar (investigación) - Establecemos tamaños en base os papeis internacionais comercializados - Pensamos materiais para a estrutura e recubrimiento pensando no seu uso, coste, manipulación e estética - Materiais de adhesión non tóxicos - Reforzos en esquinas, lomos e interior (forrado) - Sistema de cierre - Deseño de compartimento interior para meter láminas del curso(A4) - Croquis del proceso, a carpeta en su conxunto e os elementos que a configuran 	<p>Metodoloxia inductiva (experimentación e razoamento) e analóxica ou comparativa (solucións por semejanza ou analogía).</p> <p>Intentase acercar a realidade inmediata e común do alumno a unha actividade creadora e creativa</p> <p>Medios audiovisuales como exemplo e prácticas experimentais, constructivas e organizativas no proxecto dun produto de uso</p>	4	<p>-Observación directa</p> <p>-Seguimento da practica con anotacións</p> <p>-Proxecto avaliado con rúbrica</p> <p>-Auto e Coavaliación</p>

**10
sesións**

4.2 Secuencia didáctica SD2: A GOMA NON SÓ BORRA TAMÉN PINTA POLO NADAL

A talla sobre un elemento común, goma de borrar, para estampar decorando unha postal cunha finalidade navideña

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
1.1.1 1.1.2 1.4.1 1.5.4 1.5.5 1.5.6 1.5.7	<p>Configuración dunha felicitación navideña para participar no concurso a nivel de centro. Proceso creativo de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Soporte sobre o que o fán: cartón, papeis reciclados, papeis con diferente gramaxe... (tamaños, formatos, dobrado, dípticos...) - Técnica de estampación a auga empregando como superficie de tampón a propia goma de borrar na que se talla un deseño coa finalidade compositiva e a estética pretendida para a época na que se fai. - Traballo de mensaxe visual que acompañará a unha frase escrita e que terá recoñecemento nunha exposición do centro e una reprodución da obra para felicitar o Nadal as familias e os diferentes membros da comunidade educativa si é seleccionada como gañadora. 	<p>Inicio cun audiovisual (youtube) para introducir a práctica. Metodoloxía activa na que se potencia a iniciativa, a experimentación para ser capaz de obter un resultado final cunha composición ben estruturada e pensada incitando al grupo a facer as súas valoracións do traballo dos demais</p>	3	<ul style="list-style-type: none"> -Observación directa -Seguimento da practica con anotacións -Proxecto avaliado con rúbrica -Auto e Coavaliación
1.1.2 1.4.3 1.5.1 1.5.3 1.5.4	<p>Valoramos a importancia da tipografía, caligrafía e composicións planas a traves de estampado ou transferencia. Visualizamos o Slide share sobre a importancia do traballo artesan de facer imaxes corporativas con estampas personalizadas, o selo como valor de marca, o grabado como tecnica expresiva tradicional e moderna, a importancia hoxe en dia das caligrafías, tipografías e mensaxes visuais directos nunha tarxeta de visita, un cartel, un rotulo, un logo, un grafitti...</p>	Medios audiovisuais	1	<ul style="list-style-type: none"> -Capacidade de debate e relación dos conceptos, escala de observación -Valoración de actitudes -Observación -Conceptos, ideas, vocabulario e procedementos a avaliar en exame

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
1.2.1 1.3.1 1.4.1	Praticando co ordenador: siluetas, seleccións, recheos e mapeos de cor para compoñer de maneira sinxela e ubicar pequenos textos na composición. Experimentando con filtros para conseguir texturas e desgarras na cor e nos trazos... Visitamos virtualmente “ Estampa ”, a feira de arte sobre grabado de maior interese.	Experimentación coa imaxe dixital Uso de Medios audiovisuais e gráficos	2	- Lista de control e valoración da experimentación co ordenador e a búsqueda e a asimilación da información
			6 sesións	

4.3 Secuencia didáctica SD3: “HILANDO” DESEÑOS XEOMÉTRICOS POLIGONAIS

Os polígonos deixaran de ser meras divisións da circunferenciar para pasar a formar parte dunha obra artística intervindo con eles e o seus procesos constructivos sobre fotografías e practicandolos a traves da costura

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
1.5.2 3.2.1 3.3.1 2.11.1	Presentación dos polígonos: - visualizamos video de recuerdo da construción das formas poligonais na circunferencia. - Posta en común sobre conceptos básicos de los componentes, líneas y puntos notables, las propiedades, los ángulos, la inscripción o no en circunferencia... de los polígonos. - Resolución de problemas en láminas e métodos xerais e particulares de construcción	Metodoloxia simbólica ou verbalística para explicar, guiar e presentar os alumnos novos conceptos con exemplos graficos na pizarra intentando motivar e servir de apoio para assimilar conceptos e comprender procesos e técnicas que practicas nas láminas Medios audiovisuais para iniciar o aprendizaxe	3	- Observación directa - Escala de avaliación das láminas do portfolio, aprendizaxe constructivo e o analisis xeométrico - Procesos, métodos e conceptos a avaliar na proba ou examen práctico

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
1.2.1 1.5.1 1.5.2	Buscamos e vemos formas xeométricas na realidade que nos rodea croquizamos, abocetamos e fotografamos esa realidade. En canto a referencias artísticas reconstruimos obras de Xose Mª de Labra APLICANDO O CLAROSCURO	Metodoloxia inductiva (experimentación e razoamento) e analóxica ou comparativa (solucións por semejanza ou analoxía). Intentase acercar a realidade inmediata e común do alumno a unha actividade creadora e creativa	2	<ul style="list-style-type: none"> - Observación, análise e lista de control das producciones feitas e asentamento dos conceptos e procedementos constructivos - Escala de avaliación das reproducións dos cadros de Xose Mª de Labra que inclúiranse no prtfolio
1.2.1 1.3.1 1.5.1 1.5.6 1.5.7 2.4.1 2.5.1 2.5.2 2.11.1	En base o video“Recorrido Matemático. Introducción a xeometría” reflexionamos sobre matemática e xeometria e facemos unha intervención artística sobre unha fotografía en B/N, sacada dunha revista, na que temos que intervir engadíndolle un maior ou novo significado a imaxe a base de coser con fio de cores formas de base poligonal que completan, engaden ou transforman o significado do mensaxe publicitario, informativo, gráfico, estético, decorativo... que tiña nun principio a imaxe de partida. Trala visualización do vídeo e a reflexión do alumnado destacamos 3 enunciados: _“Matemática es la tela con la que Dios tejió todo el universo” _“Geometría es la matemática más fácil de ver” _“El estudio de la Geometría nos ayuda a comprender el mundo que	Metodoloxia experimental e manipulativa onde exisexe unha moi boa organización do espazo de traballo e un dominio da técnica a través da práctica para obter un resultado estético adecuado. Medios audiovisuais e dixitais Dimensión de difusión para dar maior calado a actividade e participación completa do alumno nun proceso que iniciase na aula, exténdese a comunidade educativa no centro, cun espazo expositivo, e pasa a unha dimensión global aparecendo na rede, youtube	5	<ul style="list-style-type: none"> - Observaciones sistemáticas o longo do proceso - -Valoración do proxecto a través dunha rúbrica - -Autoavaliación e coavaliación expoñendo o traballo ao grupo de referencia e a comunidade educativa

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
	nos rodea” Pensar tamén na organización expositiva no centro de tódalas imaxes producidas polos alumnos e a explicación os espectadores do proceso creativo a través dun texto explicativo dese proceso, o contido traballado e a intencionalidade creativa que acompañará a cada imaxe.			
			10 sesións	

4.4 Secuencia didáctica SD4: CONVERTINDO A IRREALIDADE EN REALIDADE VISUAL E PLÁSTICA

Alucinacións, ilusións, ambigüidade, anamorfosis.... conceptos un tanto surreales que atienden a leyes de percepción e que practicaremos e comprenderemos acercándonos a seu uso no mundo da arte e da publicidade

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
2.1.12.2.1 2.2.2 2.5.1 2.5.2 2.11.1	Investigando sobre aPercepción en grupos de traballo sobre: <ul style="list-style-type: none"> - Alucinacións visuais - Imaxes ambiguas e reversibles - Ilusións visuais - Percepción subliminal: Publicitaria e propaganda política - Estereogramas - Pautas e fenómenos polos que o cerebro “ve”: LEIS DA GESTALT 	Medios audiovisuais Prensa, revista, publicidade Guiar no aprendizaxe facendo selección nos conceptos e ideas significativas Traballo coolaborativo	2	<ul style="list-style-type: none"> - Observación directa - Escala de valoración e observación do traballo en grupo, investigación, organización e exposición didáctica - Rexistro de recollida de material - Procesos, métodos e conceptos a avaliar na proba ou examen práctico

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
2.6.1 2.6.2	Facemos fotos que exemplifique o proceso da Pareidolia tras unha gran informacion na rede	Visual e audiovisual , activa e experimental a través da visión amosada polo encadre fotográfico	2	<ul style="list-style-type: none"> - Rubrica do proceso - Observacion trala exposición das súas imaxes na aula
1.2.1 1.4.2 1.4.3 1.5.1 1.5.2 1.5.7 2.7.1	“Ver é máis que percibir a través dos sentidos”: realizamos construccions de ilusions ópticas líneais en láminas aplicando o claroscuro e analizaremos nelas as Leis da Gestalt ,e se é posible faremos unha anamorfose sinxela (caixa ou conos de carretera) no chan, dunha estancia do colexo, recollendo a súa construción cun time lapse fotográfico elaborado polos alumnos onde apreciaremos os pasos do proxecto e acentuaremos a importancia do punto de mvista fixo para conseguir ver adecuadamente o anamorfismo	Aprendizaxe activo en base as orientacións do profesor e o bo uso das ferramentas e técnicas de debuxo e a aplicación da cor para acadar maior realidade Trabalo en equipo	2	<ul style="list-style-type: none"> - Escala de avaliación das láminas - Rúbrica do proxecto anamorfose
			6 sesións	

4.5 Secuencia didáctica SD5: ILUSTRAMOS UNHA PORTADA PARA UN CONTO E UN CARTEL PUBLICITARIO

Convertirse en ilustradores ou diseñadores de carteis con diferentes finalidades para por en práctica os procesos y técnicas aprendidos e poder demostrar o poder da imaxe cun fin xa non unicamente de aprendizaxe

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
----	-------------	-----------------------------------	-----------	--------------------------------

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
1.2.1 1.3.1 1.4.3 1.5.1 1.5.3 1.5.5 1.5.6 1.5.7 2.5.1 2.5.2 2.8.1 2.9.1	<p>Mesturamos o aprendido sobre polígonos e a percepción para comprender a teselación, o mosaico e as redes modulares en base a unha estética definida polo pop art e a arte cinética para acabar ilustrando unha portada dun conto infantil no que intervinga a silueta dun animal e un fondo (dintorno, interior do contorno animal) cun deseño dun fondo xeométrico cromático (Debido a importancia no uso da cor na ilustración concretamos conceptos básicos sobre os cores luz e pigmento, a importancia dos cálidos fríos e complementarios, así como as súas cualidades de tonalidad, luminosidade e saturación facendo experimentación coa cor, técnicas húmidas e secas)</p> <p>Acotaremos e analizaremos imaxes publicitarias en papel e audiovisuais para comprender a función e a finalidade da imaxe</p>	<p>Poñemos en practica o aprendido para facer deseño, metodoloxia practica na que teñen que solucionar problemas técnicos e plásticos e aportar posibilidades de traballo adecuadas o pedido</p> <p>Comparamos traballos para atopar erros ou valorar os acabados e as diferentes resolucións dun exercicio xeométrico moi pautado e concreto para aprender, valorar e respetar o traballo dos demais</p> <p>Medios graficos, técnicos e audiovisuais</p>	6	<ul style="list-style-type: none"> - Escala de avaliación das láminas - Observacións directas nos procesos de búsqueda, participación e interese na temática e nas actividades - Procesos, métodos e conceptos a avaliar na proba ou exame - Avaliación do proxecto coa Rubrica - autoavaliación e a coavaliación
1.4.1 2.4.1	<p>Facemos “poesía visual” nun cartel (debuxo, collage, fotografía, tipografía e uso de TICS) que anuncie as xornadas gastronómicas feitas cada mes no cole a través da poesía visual que aprendemos con Man Ray e Chema Madoz</p>	<p>Metodoloxia experimental e manipulativa, se guía o alumno que ao mesmo tempo convertese en ensinante do compañeiro, traballo colaborativo</p> <p>Medios graficos, técnicos e audiovisuais</p> <p>Función informativa dun acto do centro dentro e fora del.</p>	5	<ul style="list-style-type: none"> - Rubrica do proceso - Postas en común e valoracións dos compañeiros, escala de observación

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
3.3.1	Completamos a temática coas transformacións xeométricas vendo as súas pautas constructivas e experimentando nas láminas	Practicamos igualdades, simetrías, xiros, traslaciones e semellanzas vendo a súa importancia no deseño de logos, anagramas, marcas de empresa...	3	-Escala de avaliación de láminas do portfolio - Observación directa e recollida de datos sobre a comprensión da aplicación real das transformacións xeométricas nos procesos de deseño - Procesos, métodos e conceptos a avaliar na proba ou exame
			14 sesións	

4.6 Secuencia didáctica SD6: ESPIRAL COMO LUGAR DE ENCONTRO

Iniciámonos no concepto de tanxencia para axudarnos a comprender o engranaxe dos deseños da maioría dos elementos do nosos contorno, eles o practicarán coa súa inicial. Tomaremos como referente a Hundertwasser (non foi só un pintor, foi un artista global seducido pola idea de que un mundo mellor, máis pacífico e máis cerca da natureza era posible)para reinterpretar parcial e persoalmente a súa obra: a forma da espiral era a predilecta deste artista. Debuxar unha espiral era unha maneira metafórica de expresar nun debuxo a súa visión do mundo e do home. No centro da espiral consideraba o eu, a persoa, os seus desexos xirando en torno a él, le rodean sucesivas capas, que él chamou peles, que relacionan al eu cos demais, co a natureza e co universo.,

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
----	-------------	-----------------------------------	-----------	--------------------------------

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
1.2.1 1.5.2 1.5.7 2.5.1 3.4.1 3.4.2 3.5.1 3.6.1	<ul style="list-style-type: none"> - Slide share para introducir o tema de tanxencias, enlaces, curvas técnicas, volutas, envolventes e espirales - Practicamos a súa construcción e facemos análisis dos problemas constructivos e procedimentais nas láminas de debuxo - Analizamos composición das formas, estruturas enlazadas - Deseñamos a nosa inicial en base os coñecementos adquiridos - Nos acabados de certos elementos aplicaremos o concepto de volumen a través da aplicación do claroscuro co lápiz blando obtendo degradados tonais. - Analizaremos as formas estudando sobre elas (fotos, fotocopias, recortes...) os enlaces que se producen facendo croquis sobre papel vexetal e desta maneira deseñaremos a nosa inicial poñendo en practica o aprendido e practicado. 	<p>Metodoloxia simbólica ou verbalística para explicar, guiar e presentar os alumnos os conceptos complementando con exemplos graficos na pizarra intentando motivar e servir de apoio para asimilar conceptos e comprender procesos e técnicas.</p> <p>Aprendizaxe activo en base as orientacións do profesor e o bo uso das ferramentas de debuxo</p> <p>Uso audiovisual</p> <p>Metodoloxia que propicia autonomía personal e que incita a posta en practica do aprendido e practicado para crear unha imaxe persoal, aprendizaxe activo e de retroalimentación</p>	6	<ul style="list-style-type: none"> - Escala de valoración das láminas do potfolio - Observación directa - Solucións de problemas - Exame práctico e teórico
1.2.1 1.3.1 1.4.3 1.5.1 1.5.2 1.5.3 1.5.4 1.5.6 1.5.7 2.5.1 2.7.1 3.7.1	<p>A espiral, a cor e o sentemento na obra de Hundertwasser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exposición e búsqueda de información - Comparativa da súa concepción arquitectónica e o que ven nas nosas cidades. - Búsqueda e investigación sobre diferentes conceptos na construción das vivendas, a casa a estudo, comparativa con Gaudí - Centramos o aprendizaxe técnico na espiral e o plástico no uso da cor a nivel sensitivo, estimulante (importancia do uso das cores complementarias) nas láminas - Deseñamos a modo de baldoa sobre papel de lixa interpretando unha obra de Hundertwasser para configurar un pequeno espacio multifuncional no centro: Seguindo a estela de Hundertwasser crearemos "un espazo dispensador de felicidade" 	<p>Poñemos en practica o aprendido para facer deseño, metodoloxia practica na que teñen que solucionar problemas técnicos e plásticos e aportar posibilidades de traballo adecuadas o pedido</p> <p>Comparamos traballos para atopar erros ou valorar os acabados e as diferentes resolucións dun exercicio xeométrico moi pautado e concreto para aprender, valorar e respetar o traballo dos demais</p> <p>Medios graficos, técnicos e audiovisuais</p>	4	<ul style="list-style-type: none"> -Escala de avaliación da expresión e participación oral -Rexistro de recollida de material - Avaliación do proxecto de deseño das baldosas e configuración dun espacio multifuncional: Rubrica -Autoavaliación e coavaliación

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
	<p>onde a espiral e a cor serán os protagonistas.</p> <p>Os alumnos descargarán unha obra de Hundertwasser e a interpretarán. Traballaremos con ceras brandas sobre papel de lixa negra de grao fino ou medio. En un formato cadrado, como facendo os deseños das baldosas que configurarán un espazo multifuncional que poida ser empregado por toda a comunidade educativa nas diferentes datas de conmemoracións anuais ou para actuacións de diferente índole que poidan definirse nel así como escenografía de intervencións puntuais como as fotos da orla...</p>			
1.2.1 1.3.1 2.5.1 2.11.1	<p>Reflexionamos sobre o concepto da natureza e do entorno urbanizado, tras Hunderwaser ,land art, Christo...</p> <p>O traballo creativo de Hundertwasser diversificouse en múltiples tarefas: pintor, escultor, deseñador de filatelia, de banderas e sobre todo dunha nova arquitectura protagonizada pola liña curva e a cor que consideraba máis cercana o home que a racionalidade da liña recta dominante nas nosas cidades e isto é importante que o descubran e valoren os alumnos, o concepto e o contexto no que se realizan os procesos creativos e como influen nas produción artísticas introducíndonos no land art ou nas macrointervencións de Cristo sobre o entorno urbano</p> <p>Fotografamos a maqueta e o contorno máis próximo valorando estes conceptos</p>	<p>Estructuración da realidade artística a tratar para guiar e presentar os alumnos intentando motivar con evidencias claras e poder mediar o servir de apoio para asimilar conceptos e comprender procesos e técnicas. Metodoloxía activa e heurística presentando elementos para que o alumno descubra</p> <p>Experimentación coa imaxe</p> <p>Uso de Medios audiovisuais e gráficos</p>	1	<ul style="list-style-type: none"> - Observación directa - Escala de valoración das fotografías - Conceptos e reflexións suxeitos a exame

11 sesións

4.7 Secuencia didáctica SD7: "13 RUE DEL PERCEBE": MAQUETA, PERSPECTIVA E ANIMACIÓN

Describe o obxectivo desta secuencia didáctica e en que vai a consistir

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
----	-------------	-----------------------------------	-----------	--------------------------------

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
3.9.1 3.10.1 3.11.1	<ul style="list-style-type: none"> - Clasificamos, debuxamos e esquematizamos en base as características dos poliedros en láminas - Construímos formas poligonáis a partir do debuxo dos seus desarroios poligonais - Proxectamos as pezas e debuxamos as súas vistas principais - Conseguimos a sensación de volumen nestas pezas feitas na bidimensionalidade do papel coa aplicación do claroscuro 	<p>Metodoloxía simbólica ou verbalística para explicar, guiar e presentar os alumnos novos conceptos con exemplos gráficos na pizarra intentando motivar e servir de apoio para assimilar conceptos e comprender procesos e técnicas</p> <p>Aprendizaxe activo en base as orientacións do profesor e o bo uso das ferramentas de debuxo</p>	5	<ul style="list-style-type: none"> - Escala de valoración das láminas do portfolio - Observación directa - Solucións de problemas - Conceptos, procedementos e desarroios suxeitos a proba ou exame
1.2.1 1.4.1 1.5.1 1.5.4 1.5.6 1.5.7 3.10.1 3.11.1	<p>Elaboración da maqueta "13 rue do Percebe" (cómic de Ibañez) :</p> <p>En base os debuxos do comic de Ibañez estudiamos as características proxectivas do espazo, en particular a perspectiva cabaleira, ademais de repasar conceptos das características típicas do cómic. Cada alumno ten que facerse cargo dunha estancia do edificio que croquizará, estruturará en vistas e planificará elementos simples nese espazo feito en perspectiva cabaleira, posteriormente realizará a maqueta con cartón pluma e dará os acabados pertinentes, papeis pintados, pintura, elementos recortados, elementos reais pegados... para facer o máis real posible o espazo. Logo se montará a maqueta final do edificio, unindo todas as estancias, incluída a terraza do ático.</p> <p>Practicaremos, dentro do posible, con programas dixitais.</p>	<p>Poñemos en práctica o aprendido para crear algo tangible, metodoloxía práctica na que teñen que solucionar problemas técnicos e plásticos e aportar posibilidades de traballo adecuadas o pedido.</p> <p>Valorarase e respetarase o traballo dos demais debendo aportar e axudar xa que o resultado será un traballo en común</p>	4	<ul style="list-style-type: none"> - Observación - Avaliación do proxecto técnico-artístico: Rubrica - Valoración do traballo final como un todo feito polo grupo, avaliación e coavaliación
2.3.1 2.6.1 2.7.1 2.8.1 2.10.1 2.11.1	<ul style="list-style-type: none"> - Grabación e edición dun video animado (Stop motion) sobre escenas escenificadas (creación dos persoaxes) e estudias (storyboard), por eles, nos diferentes espazos deste edificio de vivendas tan particular. - Análise de cortos e filmes animados para apreciar recursos e analizar a composición e a narración en relación coa mensaxe transmitida 	<p>Experimentación e adquisición de autonomía nas tomas de decisións referentes a creación e edición da animación "stop motion" empregando a cámara e os medios dixitais do centro (editarase introducíndolle música, sons ou ruidos e os diálogos falados)</p> <p>Traballo cooperativo e colaborativo</p>	8	<ul style="list-style-type: none"> - Avaliación do proxecto técnico-artístico, Rubrica - Autoavaliación e coavaliación

EA	Actividades	Metodoloxía e recursos necesarios	Temporal.	Proced./instrum. de avaliación
			17 sesións	

4.8 CONCRECIÓN DOS INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

RÚBRICA DE PROXECTOS TÉCNICO-ARTÍSTICOS

	ÓPTIMO	BEN	ACEPTABLE	INSUFICIENTE
TÉCNICA E PROCEDEMENTOS	<p>Aplica con moita precisión e rigor os procedementos técnico-gráficos na resolución de problemas e nos desenrolo dos proxectos plantexados.</p> <p>Traza, representa e constrúe o que é necesario acadando un nivel moi alto de destreza e dominio das ferramentas e os mecanismos construtivos</p>	<p>Aplica con precisión os procedementos técnico-gráficos na resolución de problemas e desenrolo dos proxectos.</p> <p>Traza, representa e constrúe o que necesita acadando un nivel alto de destreza e dominio das ferramentas e os mecanismos construtivos</p>	<p>Aplica con dúbidas e pouca seguridade os procedementos técnico-gráficos na resolución de problemas e cóstalle desenrolar ideas de proxectos</p> <p>Traza, representa e constrúe o que se lle pide con bastante dificultade amosando un regular uso das ferramentas e pouca seguridade na práctica dos mecanismos construtivos</p>	<p>Aplica a través de pautas de repetición e moi guiado polo profesor os procedementos técnico-gráficos pero non consegue resolver problemas sen erros e non é que de plantexar ideas persoais para os proxectos.</p> <p>Traza, representa e constrúe de maneira mecánica certos procedementos construtivos con moita dificultade e sen acabar de empregar ben as ferramentas e os conceptos construtivos</p>
PLASTICIDADE E ACABADO	<p>Consigue aplicar unha terminación a nivel tonal, cromático, limpeza, equilibrio, intensidade, uso de técnicas variadas, totalmente adaptada os requisitos pedidos e traballados, moi ben aplicada e axeitada correctamente a creación feita, sendo capaz de engadir valor o traballo</p>	<p>Consigue aplicar unha terminación a nivel tonal, cromático, limpeza, equilibrio, intensidade, uso de técnicas variadas, adaptada os requisitos pedidos e traballados, ben aplicada e axeitada a creación feita, sendo capaz de engadir valor o traballo</p>	<p>Consigue aplicar unha terminación Minimamente adaptada os requisitos pedidos e traballados, aplicada con dificultade a creación feita, e que engade certo valor o traballo</p>	<p>Consigue con moita axuda aplicar unha terminación escasamente adaptada os requisitos pedidos, aplicada con moitísima dificultade a creación feita, e que resta valor o traballo</p>

<p>ORGANIZACIÓN , ESTRATEXIAS E HABILIDADES CREATIVAS</p>	<p>Experimenta con interese cos procedementos e os materiais empregando adecuadamente os recursos de que dispoñe, adquirindo as habilidades necesarias para conseguir organizar moi ben o seu traballo, secuenciando e acadando obxectivos paulatinamente e crescendo no aprendizaxe co avance do traballo</p>	<p>Experimenta cos procedementos e os materiais empregando os recursos de que dispoñe, adquirindo as habilidades necesarias para conseguir organizar ben o seu traballo, secuenciando e acadando obxectivos paulatinamente e crescendo no aprendizaxe co avance do traballo</p>	<p>Experimenta pouco cos procedementos e os materiais e consegue organizar o seu traballo e acadar minimamente os obxectivos con moita axuda do profesor . Cóstalle crecer no aprendizaxe porque ten un avance pouco fluído no traballo</p>	<p>Experimenta moi escasamente cos procedementos e os materiais e non consegue organizar o seu traballo e acadar minimamente os obxectivos nin sequera coa axuda do profesor . Non e capaz de crecer no aprendizaxe</p>
<p>ADECUACIÓN DO RESULTADO FINAL COA PROPOSTA PEDIDA</p>	<p>Analiza, identifica e distingue claramente os elementos dos que parte nas propostas, reconece cal é a meta a acadar e consegue explicar e xustificar(coa terminoloxía e a metodoloxía adecuada) o proceso levado a cabo para conseguir perfectamente o fin pedido. Ten a capacidade de valorar o proceso de aprendizaxe, a práctica creativa e construtiva e autoavaliar o resultado final obtido</p>	<p>Analiza, identifica e distingue os elementos dos que parte nas propostas, reconece cal é a meta a acadar e consegue explicar e xustificar(coa terminoloxía e a metodoloxía adecuada) o proceso levado a cabo para conseguir o fin pedido. Ten a capacidade de valorar o proceso de aprendizaxe, a práctica creativa e construtiva e autoavaliar o resultado final obtido</p>	<p>Analiza, identifica e distingue con dificultade e reiteradas explicacións os elementos dos que parte nas propostas e consegue con certa axuda explicar e xustificar(coa terminoloxía e a metodoloxía adecuada) o proceso levado a cabo para conseguir o fin pedido. Aprecíase unha escasa capacidade de valorar o proceso de aprendizaxe, a práctica creativa e construtiva e autoavaliar o resultado final obtido</p>	<p>Non e capaz de analizar, identificar e distinguir os elementos dos que parte nas propostas e tampouco de explicar e xustificar(coa terminoloxía e a metodoloxía adecuada) o proceso que debe levar a cabo para conseguir o fin pedido. Non é quen de valorar o proceso de aprendizaxe, a práctica creativa e construtiva e de autoavaliar o traballo</p>
<p>ESFORZO E ACTITUDE DE INTERESE</p>	<p>Amosa una gran actitude participativa, cumpre co material requerido e cos prazos de entrega. Respecta o traballo dos demais e sempre ten capacidade de superación na aula.</p>	<p>Amosa unha actitude participativa, cumpre co material requerido e cos prazos de entrega. Respecta o traballo dos demais e ten capacidade de superación na aula.</p>	<p>Amosa certo grao de participación, cumpre minimamente co material requerido e executa o traballo moitas veces fora dos prazos de entrega. Non amosa un gran interese polo traballo dos demais e non</p>	<p>Amosa certo grao de participación, cumpre minimamente co material requerido e executa o traballo moitas veces fora dos prazos de entrega. Non amosa un gran interese polo traballo dos demais e non ten capacidade de superación por si mesmo.</p>

ten capacidade de superación
por si mesmo.

ESCALA DE **OBSERVACIÓN** NAS EXPOSICIÓNS E PARTICIPACIÓNS

	Nivel 4	Nivel 3	Nivel 2	Nivel 1
EXPRESIÓN E DOMINIO DAS IDEAS	Identifica e clasifica imaxes, textos e diferentes elementos para expresar claramente as ideas que pretende transmitir xa que son de interese e a selección e o uso teñen unha intención clara	Identifica e clasifica imaxes, textos e diferentes elementos para expresar as ideas que pretende transmitir	As imaxes, os textos e os diferentes elementos empregados expresan, en parte, algunha das ideas que se pretenden comunicar	As imaxes, os textos e os diferentes elementos empregados non expresan con claridade ideas que se pretenden comunicar
ORIXINALIDADE	Analiza e selecciona medios, técnicas, imaxes ou outros elementos que conseguen acadar a atención por sí mesmos ou pola súa maneira singular de expoñer ou transmitir conceptos, ideas	Analiza e selecciona medios, técnicas, imaxes ou outros elementos que conseguen acadar a atención por sí mesmos	Empréganse algúns medios ou imaxes creativas pero outros elementos son de pouco impacto	Mostra pouca orixinalidade e se limita a empregar medios, técnicas, imaxes e elementos repetitivos ou usados noutros traballos ou exemplos
PRESENTACIÓN	Valora a organización e a exposición ou posta a punto clara das ideas estruturándoas dunha maneira adecuadamente	Fai unha exposición ou posta a punto clara das ideas estruturándoas dunha maneira ordenada	A presentación podería mellorar en canto a estrutura e orde dos elementos empregados	Toda a presentación e insuficiente e claramente mellorable

ordenada para a
intención buscada

TÁBOA DE VALORACIÓN DAS LÁMINAS

Puntuación sobre o que o alumno resolve e executa nas láminas de debuxo

VALORACIÓN	0	1	2
LIMPIEZA/ORDEN			
PROCEDIMENTO/TÉCNICA			
TERMINACIÓN/ACABADO			
FERRAMENTAS/PRECISIÓN			
AUTONOMÍA			

5 ADECUACIÓN AO CURRÍCULO; RELACIÓN E ORGANIZACIÓN DOS ESTÁNDARES, MÍNIMOS ESIXIBLES

Estándar de aprendizaxe	CC	Mínimo esixible	SD	SD	SD	SD	SD	SD	SD	Temporalización
			1	2	3	4	5	6	7	
EPVAB1.1.1. Crea composicións aplicando procesos creativos sinxelos, mediante propostas por escrito, axustándose aos obxectivos finais.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CAA	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos		X						1º TRIMESTRE
EPVAB1.1.2. Coñece e aplica métodos creativos para a elaboración de deseño gráfico, deseños de produto, moda e as súas múltiples aplicacións.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CSIEE	Escala de observación nas exposicións e participacións	X	X						1º TRIMESTRE

Estándar de aprendizaxe	CC	Mínimo esixible	SD 1	SD 2	SD 3	SD 4	SD 5	SD 6	SD 7	Temporalización
EPVAB1.2.1. Reflexiona e avalía, oralmente e por escrito, o proceso creativo propio e alleo desde a idea inicial ata a execución definitiva.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CSIEE	Escala de observación nas exposicións e participacións	X	X	X	X	X	X	X	TODOS OS TRIMESTRES
EPVAB1.3.1. Comprende e emprega os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, elaborando bosquejos, apuntamentos, e debuxos esquemáticos, analíticos e miméticos.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CCEC	Escala de observación nas exposicións e participacións		X	X		X	X		TODOS OS TRIMESTRES
EPVAB1.4.1. Realiza modificacións da cor e as súas propiedades empregando técnicas propias da cor pigmento e da cor luz, aplicando as TIC, para expresar sensacións en composicións sinxelas.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CSIEE	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos		X			X		X	TODOS OS TRIMESTRES
EPVAB1.4.2. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CSC	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos				X			X	2º E 3º TRIMESTRE
EPVAB1.4.3. Realiza composicións abstractas con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións por medio do uso da cor.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CSIEE	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos		X		X	X	X		TODOS OS TRIMESTRES
EPVAB1.5.1. Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CCL	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos	X		X	X	X	X	X	TODOS OS TRIMESTRES
EPVAB1.5.2. Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CCEC	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos			X	X		X		2º E 3º TRIMESTRE
EPVAB1.5.3. Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes formas (pinceis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a	ESPECÍFICO DE ÁREA/CCEC	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos	X	X			X	X		TODOS OS TRIMESTRES

Estándar de aprendizaxe	CC	Mínimo esixible	SD 1	SD 2	SD 3	SD 4	SD 5	SD 6	SD 7	Temporalización
creación de texturas visuais cromáticas.										
EPVAB1.5.4. Utiliza o papel como material, manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CAA	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos		X				X	X	1º E 3º TRIMESTRE
EPVAB1.5.5. Crea co papel recortado formas abstractas e figurativas compóndoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CSIEE	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos		X			X			1º E 2º TRIMESTRE
EPVAB1.5.6. Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas.	CSC	Definido na rúbrica correspondente da concreción curricular	X	X	X		X	X	X	TODOS OS TRIMESTRES
EPVAB1.5.7. Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en orde e estado perfectos, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.	CSC	Definido na rúbrica correspondente da concreción curricular	X	X	X	X	X	X	X	TODOS OS TRIMESTRES
EPVAB2.1.1. Analiza as causas polas que se produce unha ilusión óptica aplicando coñecementos dos procesos perceptivos.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CAA	Escala de observación nas exposicións e participacións				X				2º TRIMESTRE
EPVAB2.2.1. Identifica e clasifica ilusións ópticas segundo as leis da Gestalt.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CSC	Escala de observación nas exposicións e participacións				X				2º TRIMESTRE
EPVAB2.2.2. Deseña ilusións ópticas baseándose nas leis da Gestalt.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CCEC	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos				X				2º TRIMESTRE
EPVAB2.3.1. Elabora unha animación con medios dixitais e/ou analóxicos.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CD	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos							X	3º TRIMESTRE
EPVAB2.4.1. Distingue significante e significado nun signo	ESPECÍFICO DE	Escala de observación nas exposicións e			X		X			2º

Estándar de aprendizaxe	CC	Mínimo esixible	SD 1	SD 2	SD 3	SD 4	SD 5	SD 6	SD 7	Temporalización
visual.	ÁREA/CCL	participacións								TRIMESTRE
EPVAB2.5.1. Realiza a lectura obxectiva dunha imaxe identificando, clasificando e describindo os seus elementos.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CCL	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos			X	X	X	X		2º E 3º TRIMESTRE
EPVAB2.5.2. Analiza unha imaxe, mediante unha lectura subxectiva, identificando os elementos de significación, narrativos e as ferramentas visuais utilizadas, sacando conclusións e interpretando o seu significado.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CCEC	Escala de observación nas exposicións e participacións			X	X	X			2º TRIMESTRE
EPVAB2.6.1. Identifica encadramentos e puntos de vista nunha fotografía.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CCL	Escala de observación nas exposicións e participacións				X			X	2º E 3º TRIMESTRE
EPVAB2.6.2. Realiza fotografías con distintos encadramentos e puntos de vista, aplicando diferentes leis compositivas.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CD	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos				X				2º TRIMESTRE
EPVAB2.7.1. Deseña, en equipo, mensaxes visuais e audiovisuais con distintas funcións utilizando diferentes linguaxes e códigos, seguindo de xeito ordenado as fases do proceso (guión técnico, storyboard, realización, etc.), e valora de xeito crítico os resultados.	CSC	Definido na rúbrica correspondente da concreción curricular				X		X	X	2º E 3º TRIMESTRE
EPVAB2.8.1. Identifica os recursos visuais presentes en mensaxes publicitarias visuais e audiovisuais.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CSC	Escala de observación nas exposicións e participacións					X		X	2º E 3º TRIMESTRE
EPVAB2.9.1. Deseña unha mensaxe publicitaria utilizando recursos visuais como as figuras retóricas.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CCL	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos					X			2º TRIMESTRE
EPVAB2.10.1. Reflexiona criticamente sobre unha obra de cine, situándoa no seu contexto e analizando a narrativa cinematográfica en relación coa mensaxe.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CCEC	Escala de observación nas exposicións e participacións							X	3º TRIMESTRE
EPVAB2.11.1. Elabora documentos multimedia para presentar	ESPECÍFICO DE	Definido na rúbrica correspondente da			X	X		X	X	2º E 3º

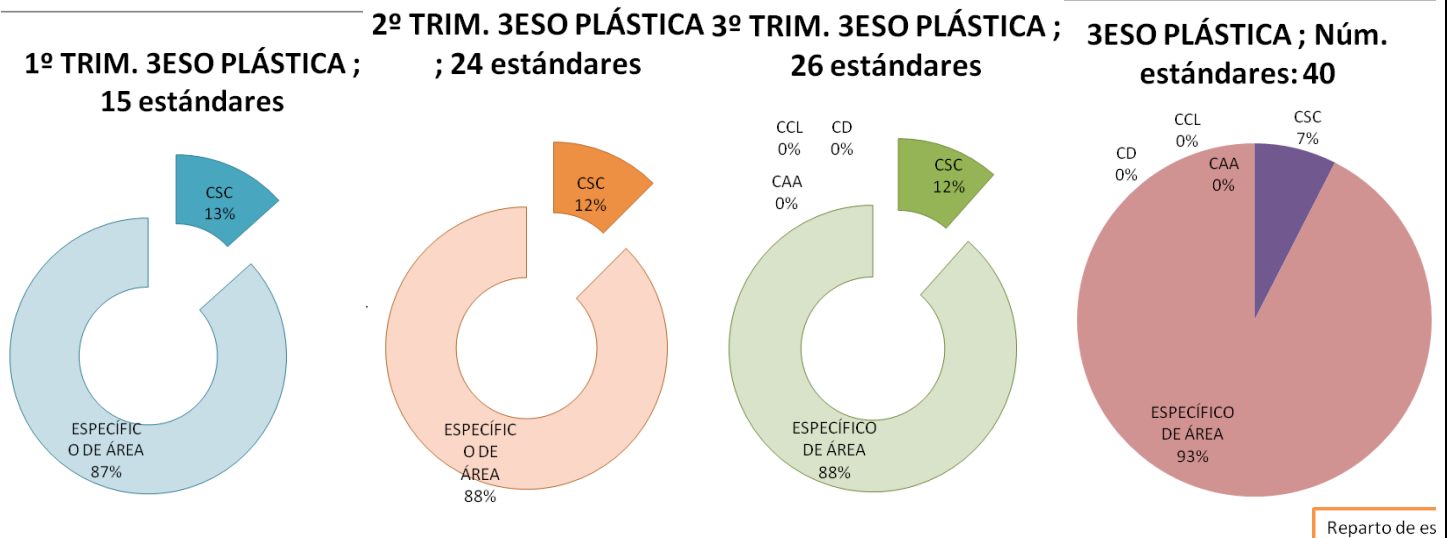
Estándar de aprendizaxe	CC	Mínimo esixible	SD 1	SD 2	SD 3	SD 4	SD 5	SD 6	SD 7	Temporalización
un tema ou proxecto, empregando os recursos dixitais de xeito axeitado.	ÁREA/CD	concreción curricular								TRIMESTRE
EPVAB3.1.1. Explica verbalmente ou por escrito os exemplos máis comúns de lugares xeométricos (mediatriz, bisectriz, circunferencia, esfera, rectas paralelas, planos paralelos, etc.).	ESPECÍFICO DE ÁREA/CCL	Escala de observación nas exposicións e participacións	X							1º TRIMESTRE
EPVAB3.2.1. Clasifica correctamente calquera polígono de tres a cinco lados, diferenciando claramente se é regular ou irregular.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CAA	Escala de observación nas exposicións e participacións			X					1º TRIMESTRE
EPVAB3.3.1. Constrúe correctamente polígonos regulares de ata cinco lados, coñecendo o lado.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CMCT	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos			X		X			2º TRIMESTRE
EPVAB3.4.1. Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias, utilizando adecuadamente as ferramentas.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CMCT	Definido na taboa de valoración de láminas						X		3º TRIMESTRE
EPVAB3.4.2. Resolve correctamente os casos de tanxencia entre circunferencias e rectas, utilizando adecuadamente as ferramentas.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CMCT	Definido na taboa de valoración de láminas						X		3º TRIMESTRE
EPVAB3.5.1. Constrúe correctamente un óvalo regular, coñecendo o diámetro maior.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CMCT	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos						X		3º TRIMESTRE
EPVAB3.6.1. Constrúe varios tipos de óvalos e ovoides, segundo os diámetros coñecidos.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CMCT	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos						X		3º TRIMESTRE
EPVAB3.7.1. Constrúe correctamente espirais de dous, tres, catro e cinco centros.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CMCT	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos						X		3º TRIMESTRE
EPVAB3.8.1. Executa deseños aplicando repeticións, xiros e	ESPECÍFICO DE	Definido na taboa de valoración de láminas	X							1º

Estándar de aprendizaxe	CC	Mínimo esixible	SD 1	SD 2	SD 3	SD 4	SD 5	SD 6	SD 7	Temporalización
simetrías de módulos.	ÁREA/CAA									TRIMESTRE
EPVAB3.9.1. Debuxa correctamente as vistas principais de volumes frecuentes, identificando as tres proxeccións dos seus vértices e as súas arestas.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CMCT	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos							X	3º TRIMESTRE
EPVAB3.10.1. Constrúe a perspectiva cabaleira de prismas e cilindros simples, aplicando correctamente coeficientes de redución sinxelos.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CMCT	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos							X	3º TRIMESTRE
EPVAB3.11.1. Realiza perspectivas isométricas de volumes sinxelos, utilizando correctamente a escuadra e o cartabón para o trazado de paralelas.	ESPECÍFICO DE ÁREA/CAA	Definido na Rúbrica de proxectos técnico-artísticos							X	3º TRIMESTRE

6 CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

A ponderación da nota na 1ª avaliación será:

Competencia	Instrumentos de avaliación utilizados	Coefficiente de ponderación
Contidos específicos da área		Calificación x 0,87
CSC		Calificación x 0,13
CALIFICACIÓN TOTAL=		SUMA TOTAL DAS CELAS

A ponderación da nota na 2ª avaliación será:

Competencia	Instrumentos de avaliación utilizados	Coefficiente de ponderación
Contidos específicos da área		Calificación x 0,88
CSC		Calificación x 0,12
CALIFICACIÓN TOTAL=		SUMA TOTAL DAS CELAS

A ponderación da nota na 3ª avaliación será:

Competencia	Instrumentos de avaliación utilizados	Coefficiente de ponderación
Contidos específicos da área		Calificación x 0,88
CSC		Calificación x 0,12
CALIFICACIÓN TOTAL=		SUMA TOTAL DAS CELAS

A ponderación da nota na avaliación ordinaria será:

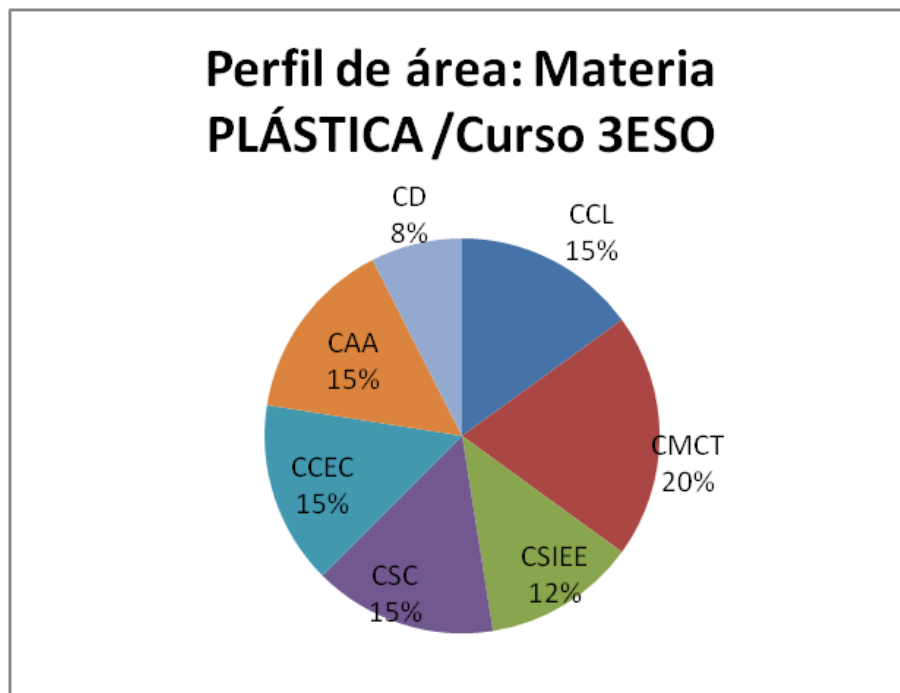
Competencia	Instrumentos de avaliación utilizados	Coefficiente de ponderación
Contidos específicos da área		Calificación x 0,93
CSC		Calificación x 0,07

CALIFICACIÓN TOTAL=

SUMA TOTAL DAS CELAS

7 CONTRIBUCIÓN DA MATERIA Á ADQUISICIÓN DAS COMPETENCIAS CLAVE: PERFIL DE ÁREA

8 AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS A ADOPTAR COMO CONSECUENCIA DOS SEUS RESULTADOS

Nos primeiros días do curso sempre hai un retomar dos contidos e procedementos anteriores e da mesma forma, un volver a achegar o vocabulario propio e a maneira de analizar e pensar nesta área e así deixalo reflectido nunha proba de carácter meramente informativa para adaptar o inicio do curso os requisitos dunha maioría da aula e detectar problemas, máis a nivel individual, de comprensión ou de saber ver ou facer problemas básicos da material Esta proba pode incluso durar dúas sesións si valoramos conceptos de creatividade, deseño, presentación.... E considero moi positivo comentar os resultados na aula e exponer na pantalla da clase aquelas cuestións que necesitamos aclarar ou poñer en valor resultados bos ou creativos e que participen no análise dos exercicios expostos e suxiran actuacións novas ou comparativas para contrastar resultados.... e entre todos retomar a material e asentar bases para iniciar o traballo do curso establecendo, tamén, unha dinámica de cooperación e diálogo moi necesaria para avanzar durante o ano.

No caso de detectarse problemas graves de comprensión, procedementos ou resolución na materia en casos particulares adaptaría contidos e os niveis de resolucións dos exercicios tendo un control máis permanente nesos alumnos ata que consigamos acadar adecuadamente o nivel da aula. Se os casos son produto de diferentes problemáticas(médicas, sociais, familiares...)consultaría co departamento de orientación do centro para concretar a dinámica a seguir con estes alumnos na aula

9 MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

O feito de que o alumnado de Educación Secundaria Obrigatoria presente características individuais en canto a capacidade, interese, necesidades e motivación será calibrado non só na planificación do proceso de ensino senón tamén no desenvolvemento da avaliación.

A programación desenvolvida polo departamento ten en conta que non tódolos alumnos e alumnas adquiren ó mesmo tempo e coa mesma intensidade os contidos tratados, polo que se ofrecerán as oportunidades necesarias para reforzar ou ampliar con diferentes actividades. Por outra banda, ó establecerse o proceso de ensino dun xeito cíclico, procurarase o retorno ós conceptos básicos tratados con anterioridade. Así mesmo, o feito de tratar os distintos campos da plástica e do debuxo, permite que cada alumno ou alumna poida afondar naqueles aspectos nos que ten mellor aptitude ou maior interese.

A atención a diversidade está contemplada na metodoloxía, seguindo os criterios xa expostos e nas estratexias didácticas concretas que se aplicarán na aula. Estas estratexias afectan fundamentalmente ao ensino dos conceptos e dos diferentes niveis de dificultade na proposta de actividades

En canto a aprendizaxe de conceptos, realizarase a partir de imaxes concretas e de experiencias sinxelas que se poidan ter na aula. Isto permite respectar as diferenzas individuais por medio da expresión do proceso didáctico que mellor se acomode a cada alumno/a.

En canto as formas de expresión realizadas a través das propostas de actividades, ábrese toda unha gama de posibilidades onde se estimará especialmente a imaxinación, a creatividade e o goce estético, deste xeito procurase que o alumno empregue as canles expresivas que lle resulten máis naturais.

O deseño que se presenta trata de ser o suficientemente flexible para propoñer un ensino o máis individualizado posible. Para iso contempla dende diversos ángulos, a posibilidade de atender aos distintos niveis e circunstancias que poden presentarse nun mesmo grupo. Devanditos aspectos serán fundamentalmente catro:

-Atención á programación. A programación está deseñada para asegurar un nivel mínimo para todos os alumnos ao final da etapa, prestando oportunidades para recuperar o non adquirido.

-Actividades diferenciadas. En cada unidade didáctica se prevé a realización de actividades con diferente grao de dificultade. Casi tódalas actividades propostas poderán ter diferentes niveis de dificultade que o propio profesor determinará en cada caso en base as capacidades do alumno e do grupo. O alumno tamén pode tomar a decisión en canto ao nivel resolutivo a realizar aumentando a súa motivación.

-Metodoloxías diversas. A metodoloxía será activa e creativa, nunca repetitiva nin imitativa. Terase en conta o punto de partida de cada alumno/a, establecido na avaliación inicial, as súas dificultades específicas e as súas necesidades de comunicación.

-Diferentes agrupamentos de alumnos. Hai certo tipo de actividades, como as relativas a procura ou á investigación que poden facerse máis interesantes feitas en grupo porque facilita a comunicación entre eles co conseguinte enriquecemento conceptual e humano. No desenvolvemento do curso empregaranse diferentes técnicas de agrupamento co obxectivo de buscar non só a aprendizaxe dos contidos escolares senon a socialización dos alumnos, a cooperación e o traballo en equipo. Ao mesmo tempo os

agrupamentos pretenden favorecer o feito de que os alumnos/as aprendan a aceptarse mutuamente, a cooperar, a coavaliar, a respeitar... mellorando o desenvolvemento intelectual e afectivo dos estudantes.

No caso de alumnos con especial dificultade o profesor levará a cabo as medidas de reforzo educativo que sexan necesarias e cando éstas sexan moi significativas farase en total coordinación co Departamento de Orientación.

10 ACTIVIDADES DE REFORZO E DE SEGUIMIENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DE MATERIAS PENDENTES

Tanto os alumnos de reforzo ,como os que teñan que recuperar nalgún momento a asignatura ou os repetidores disporán da axuda do profesor nas horas de permanencia no centro e nos recreos para consultar dudas, correxir exercicios ou asesoralos no avance da materia. Se o profesor consider que o alumno/a necesita novos exercicios ou propostas de traballo poden ser fixados para conseguir acadar os obxectivos do ano , ao igual que se é o alumno quen llo require o profesor para reforzar calquer tipo de concepto ou procedemento que él pense que necesita mellorar ou simplemente practicar.

Este departamento proporá unha serie de traballos, proxectos e actividades que axuden o alumno coa materia pendente a acadar as competencias en base os estándares xa apuntados e prepararse para unha proba avaliadora fixada en Maio, ou no caso de que ésta non fose superada habería outra en Setembro. En cuanto os criterios cualificadores destacar que nestes alumnos valorarase moito o traballo de reforzo que fagan o longo do ano e que se lles avaliara para facer unha nota conxunta dese traballo (40%) e da nota do exame (60%). Na planificación desta proba se terá moi en conta todo o que o alumno traballou no material de apoio fixado para facilitar a súa execución

Aos alumnos repetidores fareilles participe, en todo momento, dos resultados do seu traballo, participación e interese... para que teñan moi presente onde van mellorando e aquilo que máis lles custa para que non retornemos a dinámica do ano pasado pola cal, maioritariamente, acadaron uns resultados inadecuados. Manterase contacto coa familia a atraves da axenda escolar e a a plicación tokapp schooll para mantelos informados e que non se leven sorpresas e, o mesmo tempo, poidan axudar a correxir malas dinámicas de traballo na casa, ou a organizar o estudo e apoiar nas actividades da escola en xeral.

11 ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

En principio o departamento non propón ningunha saída do centro pero participa activamente colaborando coa directive e os diferentes departamentos en tódalas actividades que propoñan e que poidan ter moi variados fins didácticos (Halloween, magosto, violencia xénero, nadal, dereitos do neon, día da paz, día das letras galegas...) e que poidan enmarcarse dentro dun traballo ou experiencia plastic-técnico-artístico.

O departamento está aberto acalquera tipo de acto, exposición, representación , coloquio.... Que teña que ver co feito artístico e , para ello, o departamento consulta ofertas culturais de museos cercanos ou fundacións, así como, contactos con diferentes gabinetes didáctico para estar informado sobre diferentes talleres ou actividades que poidan favorecer ou completar o aprendizaxe e a formación do alumnado na educación plastic e visual.

Aproveitando as saídas doutros departamentos, ou as excursions de fin de ciclo, comentanse directrices cos compañeiros que os levan, e cos mesmos alumnos, de feitos ou cousas as que deberían prestart atención cara a fomentar un interese dentro do campo artístico. A xefa deste departamento tamen está disposta a ir de excursión ou saída puntual cos alumnos apoian os demais departamentos e participando na organización da actividade para favorecer e ampliar a oferta cultural sempre buscando o punto de vista onde se favorezcan os valores didácticos máis plásticos.

Reseñase a posibilidade de saír con eles o seu contorno máis preto (Mosteiro-Meis) para analízalo, xa sexa para traballar nun contexto de percepción do espazo a través da fotografía, o debuxo, a pintura, a representación gráfico-técnica ou atender a aspectos conceptuales e puramente creativos de adquisición de ideas.

Por suposto, o departamento prestará atención, tamén, aos intereses, xerais e particulares, dos alumnos no que compete o aprendizaxe plástico-visual. Interesame resaltar a posibilidade de presentar traballos a concursos didácticos para que o alumnado poida ver outra fase do proxecto artístico, exposicións, catálogos, uso das súas imaxes for a do contexto escolar....

12 PROCEDEMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN

En primeiro lugar cómpre indicar que a programación didáctica do curso chegará ao alumnado e ás familias a través de dous medios:

1. Os profesores lerán ou entregaranlle a cada alumno/a ao principio de curso un guiión cos puntos esenciais da programación: contidos mínimos, mínimos esixibles, rúbricas xerais, materiais didácticos e medios de recuperación.
2. A programación estará a disposición da comunidade educativa na páxina web do centro. Por outra banda, a programación será obxecto de avaliación e poderá sufrir algunha variación en beneficio do proceso educativo e con vistas á mellor consecución dos obxectivos, previa análise do departamento, que tratarán os aspectos relativos á docencia do alumnado. Tales modificacións, debidamente xustificadas, **deberán figurar nunha acta de departamento e recolleranse na memoria final de curso.**
3. Os instrumentos de avaliación de estándares transversais están na concreción curricular, a disposición da comunidade educativa na nosa web.

A avaliación da programación farase a través dos indicadores de logro que avalían o proceso de ensino e a práctica docente. A análise disto e dos resultados académicos, realizada nas **reunións de departamento** ao longo do curso e cuxo contido quedará reflectido no libro de actas do departamento, pode supoñer a modificación de aspectos da programación, tanto a nivel de obxectivos, como de recursos ou metodoloxía procurando sempre aportar cambios que supoñan unha mellora.

Para valorar o axuste entre a programación e os resultados obtidos dispoñemos da ferramenta seguinte, no que 4 é a cualificación máis alto e 1 a máis baixa:

INDICADORES DE LOGRO	4	3	2	1	Observación dos aspectos a
----------------------	---	---	---	---	----------------------------

					mellorar
A distribución temporal das actividades axustouse á previsión					
Respectouse a metodoloxía didáctica programada					
O grao mínimo de consecución dos estándares guiaron as decisións de aprobar a materia					
Aplicamos os procedementos e instrumentos de avaliación programados					
Axustámonos aos criterios de cualificación					
Aplicamos, na medida do posible, as medidas de atención á diversidade necesarias					
Fixemos un correcto seguimento do alumnado con materias pendentes de cursos anteriores					
Aplicamos medidas de reforzo educativo dirixidas a alumnos que presentaban dificultades de aprendizaxe					
Empregamos os materiais e recursos didácticos programados					
Realizamos as actividades complementarias e extraescolares programadas					

No Mosteiro a 20/11/2017

A xefa do departamento